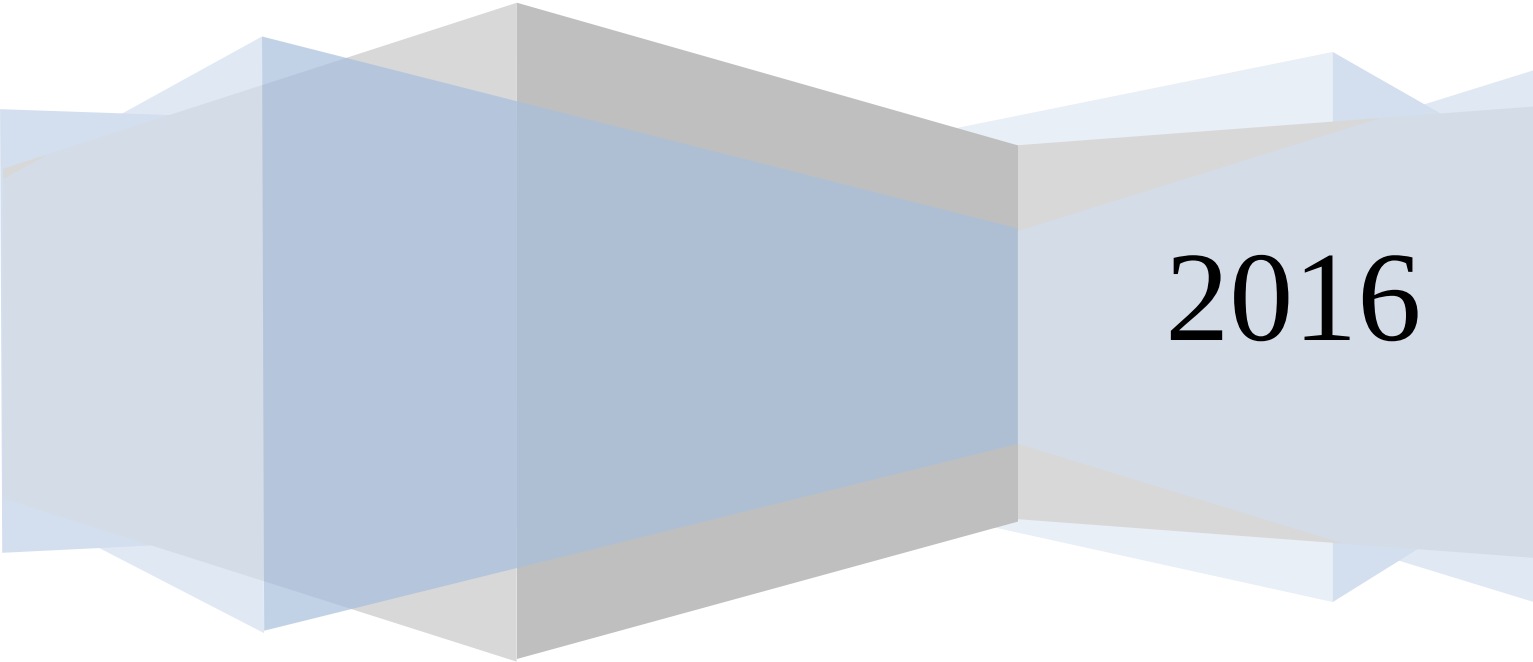

Storfjord kommune

Budsjett 2016

Budsjettkommentarer fra etatene

2016

Budsjett – Politiske styringsorganer

Politikk (kapittel 1.0)

Kapitlet har en ramme for 2016 på **kr 2 564 739,-**.

Utgiftsnivået er i utgangspunktet ut fra vedtatt budsjett for 2015. Det nye kommunestyre har endret antall representanter i formannskap og styrer fra 5 til 7. Det er også opprettet et eget levekårsutvalg. Dette medfører økt fastgodtgjøring og utgifter til møteaktivitet. Imidlertid har ordfører frasagt seg sin godtgjøring. Det gjør at nevnte politiske endringer er finansiert fullt ut. Det vil være et usikkerhetsmoment for utgifter til kommunale møter, dersom det blir ekstramøter i året. I tillegg til den fastsatte møteplanen for de folkevalgte organer, kommer det utgifter til andre møter, saksutvalg, ulike ad hoc utvalg, interkommunalt, komiteer, representasjon og lignende.

Det er også et usikkerhetsmoment om det nye kommunestyret vil videreføre dagens politiske organisering, noe som i tilfelle vil kunne bety økte utgifter. Det vises f.eks til at Råd for eldre og funksjonshemmede ønsker seg tilbake til gammelordningen med eget råd for eldre og eget for funksjonshemmede.

Reglement for politiske godtgjøringer ble behandlet av k-styret i februar 2014.

Det videre arbeidet med kommunereformen, forutsatt at k-styret ønsker å gå i forhandlinger med andre kommuner, vil måtte legge beslag på både politiske og administrative ressurser og det vil påløpe ulike prosessutgifter frem mot endelig kommunestyrevedtak i juni 2016. Det vil også påløpe utgifter i forbindelse med innbyggerhøring. Det vil bli tildelt økonomisk støtte fra Fylkesmannen til høringsarbeidet med kr. 100.000,-, dersom man vil gå til forhandlinger.

På tross av presset økonomisk situasjon, ønsker rådmannen at den innsparingen som kommer ved at ordfører har frasagt seg godtgjøringen, blir stilt til politikernes disposisjon. Med fradrag av økte utgifter til endret politisk organisering, blir det en rest på kr. 660.000,- som er lagt inn som ubenyttet tiltak.

- Utgifter til kommunereformen er lagt inn med kr. 100.000,- for 2016 som finansieres fullt ut av Fylkesmannen.
 - Formannskapets rådighetssum er redusert fra kr. 70.000,- til kr. 35.000,- i 2015. Dette videreføres i 2016.
 - Kjøreutgifter til ordfører reduseres fra 40 til 20.000,-. Ordfører ønsker å benytte kommunal bil såfremt det passer.
 - Utgifter til regionrådet holdes på samme nivå som i 2015.
 - Kontrollutvalgets budsjettforslag følger som vedlegg. Rådmannen har ikke funnet å imøtekomme disse fullt ut.
-

Budsjett – Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen (kapittel 1.1)

Kapitlet har en ramme for 2016 på **kr. 12 791 785**.

Sentraladministrasjonen består av rådmannskontor, lønn-personal og service, bibliotek, økonomikontor og IT med til sammen 14,3 årsverk, se fordeling nedenfor. Bibliotek tjenesten ble flyttet fra oppvekstetaten til serviceavdelinga fra 01.05.15.

Folkebibliotek er en lovpålagt oppgave for kommunen. Det klare formålet er å gi allsidige, aktuelle og brede tjenester til brukerne. Budsjettet i 2016 er svært stramt. Hovedutfordringen ligger i posten 12003 – som skal også dekke innkjøp av film og lydbøker og andre media i tillegg til bøker. Denne er på nivå med budsjettet for 1996, uten å ta hensyn til prisstigningen siden den gang.

Det er vanskelig å holde ved like, erstatte og fornye medietilbudet i samlingene av det som er mest etterspurt, og det får følger for bruken og utlånet i biblioteket.

Biblioteket har to avdelinger, filialen i Skibotn samfunnshus og hovedavdelingen i Storfjord rådhus.

- Tjenestene er åpne for alle innbyggerne
- I bibliotekarbeidet legges det størst vekt på å dekke ønsker og etterspørsel fra brukerne.
- Med 0,8 stilling totalt til de to avdelingene er det ellers kjerneoppgavene i tjenestene som må prioriteres.
- Hovedbiblioteket er tilgjengelig for brukerne i rådhusets åpningstid. I tillegg holder det åpent én kveld i uka. Filialen er åpen én dag i uka. Begge avdelingene har innskrenket åpningstida på kvelden med 1 time siden høsten 2013 pga. nedskjæring i stilling. Både Furuslottet barnehage og Skibotn skole har egne nøkler og tilgang til filialen slik at den kan brukes på selvbetjeningsbasis. Det er også et samarbeid med språksenteret og voksenopplæringa slik at filialen fritt kan benyttes utenom vanlige åpningstider.
- Biblioteket i Storfjord er et ledd i det nasjonale biblioteksystemet. Vi er helt avhengige av å kunne låne inn litteratur og media fra andre og større bibliotek for å kunne yte gode tjenester, og dette gjelder spesielt faglitteratur/studielitteratur til studenter og folk som tar etterutdanning blant brukerne.
- I biblioteksamarbeidet vi har med de andre bibliotekene i Nord-Troms, legges det vekt på å utvikle og styrke tilbudet for barn/unge, og dette følges opp så godt det lar seg gjøre innenfor rammene. Det regionale bibliotekprosjektet med tildelte midler fra Nasjonalbiblioteket og Troms fylke blir avsluttet i 2015.

- Avdelingene har hatt en kraftig nedskjæring i tidsressurser i foregående år, og det fører til vansker med å oppnå den ønskede aktualiteten, bredden og kvaliteten på bibliotek tjenestene.

Det fremmes noen tiltak på kapitlet:

- Kommunens møteprotokoller er løsbasert og må bindes inn. Over flere år har det ikke vært rom for denne utgiften. Rådmannen ønsker å begynne dette arbeidet nå, og bevilger beskjedne kr. 20.000,- for 2016.
- Felles kursutgifter halveres fra kr. 100`til kr. 50.000,- for 2016.
- Det settes av kr. 80.000,- til rekruttering av ny rådmann
- Kontorsjefstillingen holdes delvis vakant frem til 01.07.16, besparelse kr. 175.000,-.
- Oppretter midlertidig 30%-prosjektstilling i tiden 01.01.-31.03. for utarbeidelse av boligpolitisk plan, finansieres gjennom vakant kontorsjefstilling.
- Re-taksering av verker og bruk fortsetter i 2016 – kostnad kr. 200.000,-.
- Totalt er det budsjettert med kr. 135.000,- til HMS-tiltak. Kommunen har i flere omganger mottatt midler fra tidligere pensjonsforvalter Storebrand i forbindelse med kommunens hms-arbeid. Rådmannen foreslår at man i 2016 benytter dette fondet til å finansiere kommunens hms-tiltak. Dette reduserer driftsbudsjettet tilsvarende. Bruk av fond kr. 100.000,-.

Grunnbemanning pr. 01.11.15 i årsverk:

Sentraladministrasjon:

Rådmann, kontorsjef, økonomisjef	3,0
Personal og lønn	2,3
Sentralbord/serviceavdelinga	3,0
IT-konsulenter	1,5
Konsulent skatt	0,7
Biblioteksjef	0,8
Regnskaps- og økonomimedarbeidere	3,0

Felles innkjøpssjef (Storfjords andel 16,6%) - Fordelt mellom 6 Nord Tromskommuner.

Budsjett – Oppvekst og kultur

1. Overordna mål for Oppvekst og kultur

- Forvalte ressursene, både de menneskelige og økonomiske, med målrettet innsats.
- Leverer gode tjenester til innbyggerne med riktig kvalitet innafor våre tjenesteområder.

- Oppnå helhetlig og sammenhengende styring og endre fokus fra drift til resultat.
- Sikre god utnyttelse av kompetanse og ressurser og legge til rette for læring og utvikling
- Lede etter verdier, mål og rammer og gjennomføre politiske vedtak

2. Statlige føringer og kommunale vedtak som har betydning for budsjett 2016 - Kap.1.2.

- Maksimalprisen for barnehagehagesatser er kr.2 580,- for hel plass pr. måned.
- Begge de kommunale barnehagene er beregnet drift med to avdelinger hver.
- Kommunal ordning: For søsken i barnehagene er det i kommunestyrevedtak 2014, vedtatt 100 % søskenmoderasjon.
- Statlig ordning: 4 og 5 åringer har rett til 20 timer gratis barnehage der husholdningens inntekt er mindre enn kr. 405 000 på år. Innført fra 1.mai 2015
- Statlig ordning 2: Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. I 2015 gjelder det for husholdninger som har samlet inntekt som er lavere enn 473 000 kroner. Dette gjelder både kommunale og private barnehager. Kommunene har ansvaret. Det ble innført 1. mai 2015
- Statlig ordning: en ekstra naturfagstime fra 5.-7 trinn i grunnskolen fra aug. 2016
- Flytting av ungdomstrinnet fra Skibotn til Hatteng: I Rådmannens budsjettforslag er kommunestyrevedtak fra 2014 lagt til grunn i ramma for konsekvensjustert budsjett, noe som innebærer at ungdomstrinnet i hht gjeldende vedtak, skal flyttes fra Skibotn til Hatteng høst 2016. Vedtaket er bygd på en forutsetning av at elevene kan flyttes over fra Skibotn til Hatteng, uten at det tilføres nye lærertimer til Hatteng skole, men at elevene fra Skibotn går inn i allerede eksisterende ungdomsskoleklasser. En slik organisering er ikke å anbefale, da det vil ramme kvaliteten på opplæringa i mange fag. Disse forholdene er grundig utredet av en sammensatt gruppe av politikere og fagfolk i 2013 og lagt fram for kommunestyret i 2013. Vedtaket, da saka var oppe, var å overflytte ungdomstrinnet fra høst 2018 og i forkant gjøre ombygginger inne på Hatteng skole som ble tilpasset organiseringa.

2.1 Budsjettshistorikk

Beskrivelse	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
1,2 Oppvekst og kultur			
Sum inntekter	-16 137 526	-10 044 304	-9 816 264
Sum utgifter	60 454 434	54 835 068	55 329 099
Netto ramme	44 316 908	44 790 764	45 512 835

3. Tilskudd til privat barnehage

Det kommer en ny finansieringsordning for private barnehager fra 1.1.2016. Det er kommunens utgifter i egne kommunale barnehager to år før tilskuddsåret, som er beregningsgrunnlaget for driftstilskuddet til de private barnehagene. For tilskuddsåret 2016 er det kommuneregnskapet for 2014 som skal legges til grunn for tilskuddsberegningen 2016. Som hovedregel skal kommunens pensjonsutgifter skal ikke være med i beregningsgrunnlaget.

5. Forslag til nye betalingssatser i barnehage, SFO, kulturskole og voksenopplæring

Rådmannens forslag innebærer en økning av foreldrebetaling med 2,7 % i SFO, kulturskole, voksenopplæringa og justerbare satser i barnehage.

Betalingsordning	Sats for 2015	Forslag til sats for 2016	Gjelder fom
Skolefritidsordning 100 % plass Timepris korttidsopphold Sommer SFO Gebyr for for-sent hentede barn i SFO	kr. 2194 kr. 60, - kr. 300,-	kr.2 253 kr. 62 Barnehagesats omregnes til uker og dager Kr. 308,- for hver påbegynt halvtime	1.1.2016
Barnehage 100 % barnehageplass Ekstra dag Kostpenger pr. mnd Gebyr for for-sent hentede barn i barnehage	kr. 2 580,- kr.200,- kr. 300,- kr. 300 for hver påbegynt time	kr. 2 580 (statlig gitt <u>maks.</u> sats) kr. 205 kr. 300 kr. 308 for hver påbegynt time	1.1.2016
Kulturskole Ene - undervisning: Gruppeundervisning (50 %) Instrumentlån pr. halvår Utstyrlån lag/foreninger:	Kr. 2 462 kr. 1 231, - kr. 400 kr. 1000 pr. døgn kr. 2000 med tekniker	kr. 2 528 kr. 1 264 kr. 410 pr. halvår kr. 1027 pr. døgn kr. 2054 pr. døgn med tekniker	1.1.2016
Voksenopplæring Timepris for norskopplæring for voksne innvandrere uten rett og plikt.	Kr. 60,-	Kr. 62 -	1.1.2016

6. Mål og faktiske opplysninger om tjenester og avdelinger

6.1 Barnehager

Hovedmål for innholdet og kvalitet i barnehagene

1. Iverksette utviklingstiltak i hht ”Kvalitetsstigen 0-6” som er de kommunale barnehagenes utviklingsplan.
2. Beholde antallet utdanningsdispensasjoner for pedagogiske ledere på 0 og ha full dekning av førskolelærere slik vi nå har.

Furuslottet barnehage: Furuslottet barnehage er godkjent med 3 avdelinger, 54 plasser. Fra august 2014 har barnehagen 2 avdelinger i drift. Det er pr. september 2015 29 barn og det utgjør 35,2 plasser. Styrerressurs: 55 % administrasjon. Det er en pedagogisk leder pr. avdeling, Det er 2 assistenter pr. avdeling. 2 av 4 assistenter er fagarbeidere. Det forventes en nedgang på ca. 75 000 i form av redusert foreldrebetaling.

Oteren barnehage:

Fra og med 01.08.2015 er Oteren barnehage tilbake til 2 avdelinger. Oteren barnehage har totalt 36 plasser og ingen ledige p.t.. Det er 2 pedagogiske ledere i 100 % stilling. Ingen dispensasjoner fra utdanning som barnehagelærer. Assistentstillinger utgjør 4,1 årsverk, inkludert en 50 % stilling på topp. Nedgang i inntekt i 2016, ca. kr 90 000 i redusert foreldrebetaling..

Privat barnehage Storfjord naturbarnehage

Storfjord naturbarnehage er en utvidet 1 avdelingsbarnehage godkjent med 26 plasser. Fullt belegg pr. i dag. Barnehagen har krav på tilskudd fra kommunen etter økonomisk beregnet sats som vedtas i budsjettet for 2016. Storfjord kommune må også refundere tap for foreldrebetaling i form av søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling for familier som oppfyller kriteriene.

Det beløper seg til ca. 75 000 i økt tilskudd for 2016 for refusjon søskenmoderasjon.

6.2 Grunnskoler

Innhold og kvalitet i grunnskolene 2016-19

1. Iverksette utviklingstiltak i hht ”Kvalitetsstigen 6-16” som er grunnskolenes utviklingsplan.
2. Iverksette strategier for nasjonal satsning **Ungdomstrinn i utvikling** gjennom samarbeid med utviklingsveileder for skolene i Nord Troms.
3. Skibotn skole, ungdomstrinnet: Fortsette grenseoverskridende skolesamarbeid Enontekiö, vennskapskommune, elevgrupper og lærere, forutsatt finansiering.
4. Hatteng skole 1.-4.klasse: Delta i Erasmus- prosjekt,- internasjonalt skoleutviklingsprosjekt med fokus på grunnleggende ferdigheter. Gjelder for lærergrupper.
5. Begge skolene gir elever tilbud om **Læring gjennom arbeid** for elever på mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Erfaringene er udelt positive og tiltaket gir mange elever gode mestrings- og læringsopplevelser, som «vanlige» skoledager ikke kan gi. Tilbudet er p.t finansiert ut budsjettår 2015.

7. Læremidler, utstyr, ekskursjoner

Som en del av budsjettforberedelsene, er det vår 2015 er det foretatt en grundig kartlegging ved begge skolene over status på ulike områder og som krever økonomi. Alle parter i skolen har gitt sine innspill til rapporten.

Skolene har i noen fag utdaterte læreverker, bl. a i KRLE faget. Det ble kjøpt inn nye læreverker da ny læreplan kom i 2006, men noen fag ble skjøvet ut i tid og er der fortsatt. Det er derfor viktig at læreverkene, som fortsatt er en grunnpilar i opplæringa i de fleste fag, er tilpasset dagens krav og harmonerer med kompetansemålene i lærerplanene.

Også på IKT siden er skolene i Storfjord nå sakket akterut pga den pressede økonomiske situasjonen som har vært i flere år på rad. Skolene har til sammen meldt inn behov for opprustning og modernisering av utstyr knyttet til IKT og digitale ferdigheter på over 1 million i 2016 og med supplerende årene etter. Skolene skal følge progresjonen i IKT-plan.no og kompetansemål for grunnleggende digitale ferdigheter i læreplanen. (For mer info: les statusbilde fra skolene). **Det bør vurderes om et IKT løft for skolene i Storfjord kan og bør komme inn på investeringsbudsjettet som en satsning.**

Ekskursjoner er faglige «turer» ut av skoleområdet for å bli kjent med eget nærområde, kommunene, regionen og faglige tilbud som ikke finnes i nærområdet og der klasser har stort læringsutbytte av å besøke f.eks. Vitensenteret i Tromsø. Det er også stor vilje og et stort ønske blant lærere og skoleledere om å samhandle mer på tvers av skolene for å skape enhet i kommunen, men det strandede som oftest på midler til skyss. Også grenseoverskridende samarbeid er i fare for å måtte stoppe, da det ikke er nok å «ønske» samarbeid mellom skolene, det må prioriteres også i skolebudsjettene.

KOSTRA-tall for inventar og utstyr grunnskolene

Storfjord 2011	Storfjord 2012	Storfjord 2013	Storfjord 2014	K.gr 6 2014	Troms 2014	Landet 2014
184 pr elev	351	122	44* (reelt som 2013)	1069	827	932

- Sentral «pott»

Det har i tillegg vært innkjøpsstopp i tre av årene så da har heller ikke disse små beløpene kunne benyttes fullt ut.

Kroppsøving - svømmeopplæring:

Da bassenget på Hatteng skole ble stengt i 2011-2012 har skolene måttet dele tildelte bassengtimer på Skibotnsenteret som en midlertidig ordning. Det er etterhvert uttrykt stor misnøye fra skolene over at midlertidigheten har vart i flere år. Det er også bekymring rundt hvorvidt de tildelte og gjennomførte timer er nok til at alle elever oppnår kompetansemålene, i hht egne forutsetninger og skoleeieres tilrettelegging for muligheter for å utvikle svømmeferdighetene.

Nytt: Fra 1.august 2015, er det kommet skjerpede nasjonale kompetansemål for svømmeferdigheter og en læreplangruppe reviderer og sammenstiller nå skolenes planer og legger inn læringsmål basert på kompetansemålene og omfang av svømmetimer. Planen er ferdig innen utgangen av november. Grappa konkluderer allerede nå med at de timene som kommunen i dag og framover kan leie på Skibotnsenteret, ikke er nok til å oppfylle de årstimen som anses som nødvendig pr. klasse. De eldste klassene i grunnskolen, har hatt mye svømming de første årene, men klassene som etterhvert er kommet inn i skolen og som nå går

på små -og tidlig mellomtrinn har ikke så mye. Dersom bassenget på Hatteng skole ikke blir renoverert innen en viss tid, så må Storfjord kommune se på alternative leietilbud som f.eks. svømme tilbud i intensive perioder for klasser. Dette er ikke ferdig utredet, da det vil avhenge av når tid bassenget på Hatteng kan tas i bruk igjen.

Rammetimetall grunnskolene

Forutsetning. Nåværende skolestruktur med 1-10 skole på Hatteng og Skibotn.

Rammetimetall (eks. samisk, finsk, norsk 2) er videreført på samme nivå som 2014-15.

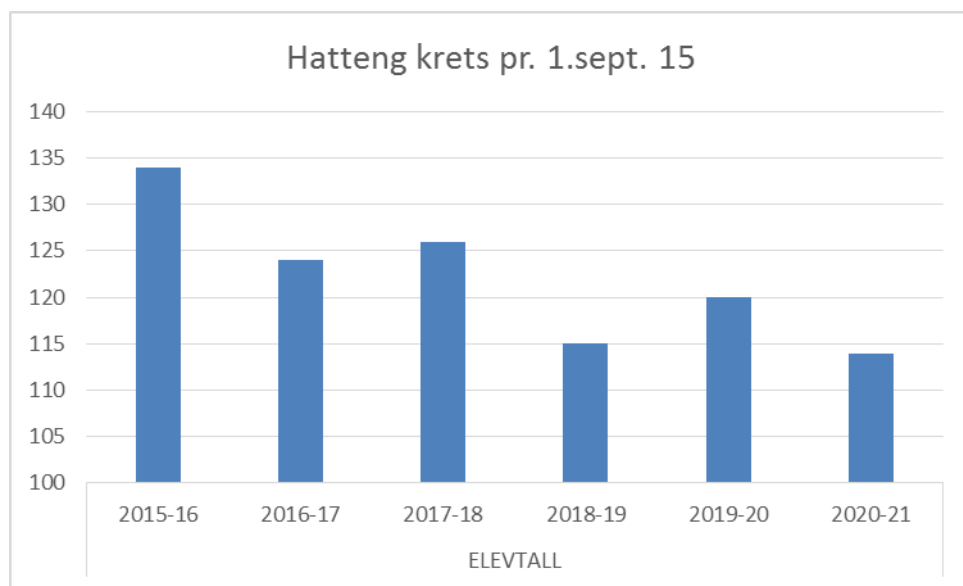
Skibotn skole: 273 lærertimer (3, 1 t. pr. elev) pr. uke fra 1.1.16 som tilsvarer 11,8 lærerstillinger inkl. skoleledelse, kontaktlærere mm

Hatteng skole: 419 lærertimer (3,1 t pr. elev) pr. uke fra 1.1.16 som tilsvarer 18,2 hele lærerstillinger inkl. skoleledelse, kontaktlærere mm

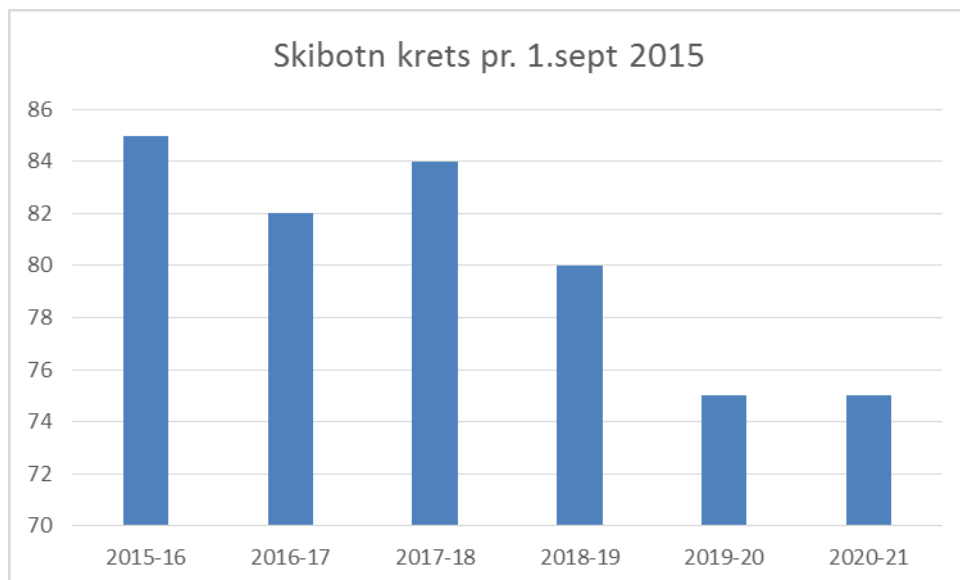
Det er lagt inn behov for økning ved begge skolene i nye tiltak. Stillingsøkningene som ble vedtatt i kommunestyret i juni 2015 er ikke videreført i konsekvensjustert budsjett.

6.3 Elevtallsutvikling Storfjord kommune

Antall barn født pr. år. 5 barn mellom hvert målestrek

Skibotn: 2 barn mellom hvert målestrek.

Kommentarer:

Elevtallet er nedadgående for begge skolekretsene. Skoleåret 2020-21 vil det med den kunnskap som er i dag, være 113 elever ved Hatteng skole (ca. 27 % nedgang) og 75 elever ved Skibotn skole (ca. 9 % nedgang)

Hatteng skole faktatall pr. okt. 15

Hatteng skole har 134 elever i grunnskolen og 18 barn i SFO. Leksehjelp: 1.-4. klasse, frivillig ordning der 2 elever deltar. Samisk: 12 elever Finsk: 3 elev. Elever med særskilt norskopplæring: 3 elever. Elever med skoleskyss: 99 elever

Antall elever med spesialundervisning: 15 elever (11,1 % av elevene), - en økning på 2 elever. Årsverk spesialundervisning lærer: 2539 årstimer som utgjør 2, 6 stillinger (samme nivå som 2015)

Skibotn skole faktatall pr. okt. 15:

Skibotn skole har 87 elever og 25 barn i SFO. Skolen tilbyr leksehjelp for 1.-4.klasse 2 dager i uken 1 time og her deltar det 13 elever. Samisk: 2 elever. Finsk: 27 elever. Elever med særskilt norskopplæring: 5 elever. Elever med skoleskyss: 9 elever

Antall elever med spesialundervisning: 10 elever som utgjør 11,6 av den totale elevmengden, en økning på to elever fra 2015. Årsverk spesialundervisning: 1426 årstimer som utgjør 2, 1 lærerstilling (en økning på 1, 1 stilling fra 2015)

6.5 Voksenopplæring

Hovedmål:

Yte tjenester av riktig kvalitet til alle målgrupper som omfattes av Opplæringsloven og Introduksjonsloven:

1. Voksenopplæring / spesialundervisning for vedlikeholdslæring.
2. Norsk med samfunnskunnskap for innvandrere
3. Grunnskoleopplæring for voksne

Det gis opplæring i norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere, til asylsøkere og til arbeidsinnvandrere. Mottakere av voksenopplæringa bor spredt i kommunen, men hovedtyngden av mottakerne bor i Skibotn på Skibotn mottak. Kommunene har bosatt flyktninger med familiegjenforente og flere bor i indre del av kommunen. For å spare poenger, har Voksenopplæringen lagt vekt på benytte kommunal bygg for sambruk med andre tjenester til det meste av opplæringa. Både Samfunnshus, brannstasjon og Rådhuset benyttes til undervisning. Det er pr. i dag 3, 5 lærerstillinger tilknyttet Voksenopplæringen. Antall elever: ca. 60 elever totalt i Voksenopplæringa (*tallene varierer kontinuerlig mellom 50-70*)

Lokaler: Voksenopplæringa ønsker sterkt å kunne ha større og mer hensiktsmessige lokaler knyttet til Samfunnshuset, og har fremmet en mulighet ved å legge bibliotekfilialen til skolen eller det nye Nordkalottsentret og også lokalet til Språksenteret er tenkt inn i mulighetsbildet for lokaler til voksenopplæringa. Pr i dag så er det ikke avklart hvorvidt dette er realistisk, men for å kunne drive Voksenopplæringa på en god måte, er ett klasserom for lite i Skibotn, der også mottaket for asylsøkere ligger og der over 90 % av elevene befinner seg.

6.5 Kulturkontoret og fritidsklubbene

Avdelingens hovedoppgaver: Kulturkontoret skal sørge for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemidler og tiltak som fremmer og legger til rette for eit breitt spekter av kulturvirksomheter lokalt, jfr. Kulturlova § 4

Antall ansatte: 1 person

Antall årsverk: 1 årsverk (hvorav 0,2 stilling er utleid til Lassagammi) = 0,8 årsverk kultur

Kort beskrivelse av organisering av tilbudene:

Kulturkontoret er betjent 4 dager/uke, da 1 dag er jobb for Stiftelsen Lassagammi.

Om budsjett 2016

Budsjettet er videreført som for 2015. Som hovedregel er det ikke store endringer i form av nye tiltak eller fjerning av tiltak, med unntak av følgende:

Utgifter knyttet til drift av fritidsklubbene, som tidligere har vært ført på 250.231 og 253.231, er satt i null. Stillinga som kulturkonsulent er justert fra 65 % til opprinnelig 100 % som følge av at småkommuneprogrammet ikke skal videreføres i 2016 etter det man kjenner til per d.d. Det er foreslått *omfordeling av midler* fra Bygdekinoen til husleie Skibotnhallen, kr. 12.000,-. Bygdekinoavtalen er sagt opp av Indre Storfjord Arbeiderlag.

6.6 Kulturskolen

Avdelingens hovedoppgaver: Musikk og teaterundervisning til barn og unge.

Antall elevplasser: 119 Antall elever: 85 Elevplasser musikk: 95 Elevplasser teater: 24

Elever på venteliste Hatteng: 1 Elever på venteliste Skibotn: 4 Antall ansatte: 4

Antall årsverk 2,60. (+ 0,10) . 10 % stillingshjemmel som er holdt vakant siden høsten 2014 er lagt inn som tiltak.

Budsjettet er videreført med små justeringer. Kulturskolen ønsker at 10 % vakant hjemmel kan settes i drift.

6.7 Barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten er organisatorisk flyttet fra Helse og omsorgsetaten til Oppvekst og kultur fra 1.mai 2015. Tjenesten er også fysisk samlet med eget møterom i 2.et. NAV-bygget.

Den nasjonale trenden er at stadig flere barn har behov for hjelp fra barnevernet. For å dekke behovet for økt aktivitet er barnevernet de siste årene styrket gjennom en statlig satsning og Storfjord har fått tilskudd til en ny stilling, slik at bemanningen nå er 3 hele stillinger, inkl. faglig og personalmessig ledelse av tjenesten. De øremerkede midlene økes ikke, men fortsetter i alle fall ut 2015. Barnevernstjenesten er også en uforutsigbar tjeneste når det gjelder å budsjettere mest mulig treffende, da det i løpet av året oppstår meldinger som krever ulike kostnadstiltak som skal iverksettes.

6.8 Storfjord språksenter

Storfjord språksenter er eget budsjettansvar og har et eget styre nedsatt av kommunestyret. Språksenteret får faste driftsmidler fra Sametinget og er inne på Statsbudsjettet gjennom tildeling av midler til kvenske tiltak. Fra 2015 har språksenteret også fått driftsmidler over fylkeskommunens språksenterordning. Storfjord kommunes andel i finansieringsplan av Storfjord språksenter er å stille gratis lokale, strøm, renhold, vaktmestertjenester, personal og regnskap. Språksenteret er lokalisert i Samfunnshuset i Skibotn.

6.9 Administrasjon og felleskostnader for kap. 1.2 – ansvar 200

Ansvar 200 inneholder ulike typer fellesutgifter for Oppvekst og kultur. Her ligger Oppvekst og kultursjefsstillingen som omfatter overordnet ledelse for grunnskolesektoren, barnehagesektoren (inkl. å utøve barnehagemyndighet for privat barnehage), voksenopplæring, barnevern, kulturskole, kultur, Storfjord språksenter, logoped og kommunal spesialpedagog for barn i førskolealder. Ansvar 200 inneholder også kommunens kostnader knyttet til PPT for skoler, barnehager og voksenopplæring, skoleskyss, leie av skolelokaler, logopedkostnader, elevforsikring, lisenser og interkommunal avtale om regionkontor for grunnskolen i Nord-Troms. Interkommunal avtale om regionstilling er under evaluering og en mulig endring der vil kunne frigjøre midler til noe økt ressurs knyttet til grunnskolen i kommunen.

7. Overføring til kirka: Storfjord Menighetsråd/fellesråd

Menighetsrådets forslag til overføring fra Storfjord kommune følger som vedlegg til budsjettet.

Det har vært gjennomført dialogmøte om budsjett og økonomiplan med Menighetsrådet 27.oktober og tiltakene som er ønsket finnes i liste over tiltak som følger med budsjettet.

8. Investeringsbudsjettet – tiltak som berører Kap 1.2 spesielt

Tiltak	Sum	År
Oppgradering Basseng Hatteng	Se inv. plasn	2018
Gjerde rundt Furuslottet barnehage	300 000	2016

Ferdigstille utbygging Oteren barnehage	2 000 000	2016
---	-----------	------

Basseng Hatteng: I påvente av renovering av bassenget knyttet til Hatteng skole gis det pr. i dag svømmetilbud på Skibotnsenteret. Avtale blir gjort for et budsjettår ad gangen og det er behov for **forutsigbarhet** pga nye lovkrav mht svømmeferdigheter og hvordan vi skal planlegge svømmeopplæringa framover.

Gjerder rundt begge barnehagene: Det har skjedd at barn har kommet seg over gjerdet og en enkel ROS-analyse tilsier at det er stor sannsynlighet for at flere barn kommer seg over dagens gjerde høyde og at konsekvensen er alvorlig. Oteren barnehage har fått satt opp høyere gjerde i 2015 og det er satt opp forslag om høyere gjerde rundt Furuslottet i 2016.

Oteren barnehage: Ferdigstille utbygging i 2016

9. Diverse eksterne samarbeidsavtaler under kap. 1.2

Institusjon med beliggenhet:	Varighet/type:	Kommunens egenandel pr. år:	Ytelse:
Nord Troms studiesenter, studiebibliotek-del Kontor: Storslett, Halti	Fast/prosjekt	Inngår i den økonomiske støtten til Nord Troms regionråd	Utdanningsprogrammer desentraliserte for flere yrkesgrupper, bedrifter mm
Skibotnhallen A/S	Avtalen har fire års oppsigelsesfrist.	100 000 for skolebruk 50 000 for lag/foreninger	Grunnskolen Lokale for idrettslag/foreninger
Stiftelsen Lassagammi Skibotn Kunstnerbolig i Skibotn	1 års gjensidig oppsigelsestid	1. Driftsstøtte fra Storfjord kommune: kr. 50 000 2. Stiftelsen leier sekretariatstøtte fra kommunen 2015: kr. 133 900 pr år (prisjustert for 2015 med 3 %)	Storfjord kommune er medeier i stiftelsen
Halti Kvenkultursenter Kontor: Storslett, Halti	Driftsstøtte vedtatt i k-sak okt 08	Driftsstøtte kr. 22 500 pr. år	Kvensk kulturkompetanse
Felles regionkontor for grunnskoler, barnehager. Kontor: Skjervøy	Interkommunal avtale og avtale med Troms Fylkeskommune	Driftsdel: kr. 80 000, - (fordelingsnøkkel etter innbyggertall)	Samordning og koordinering av utviklingsarbeid og kompetanseheving
Pedagogisk-psykologisk tjeneste. Kontor: Nordkjosbotn	Interkommunal avtale Balsfjord, Lyngen, Storfjord	Storfjords andel etter barnetall barnehage og grunnskole varierer fra år til år, gjennomsnitt kr. 700-800 000	PP- tjeneste Hjemlet i Opplæringsloven
Nord – Troms Museum A/S Kontor: Storslett	Eid av kommunene i Nord Troms. Aksjeselskap.	Kr. 63 pr. innbygger tilsvarer Husleie til Halti på kr. 36 000	Museum for Nord Troms
Den læstadianske menighet	Årlig i budsjettvedtak	Driftstilskudd kr. 50 000 pr. år	Kirkelige handlinger

10. KOSTRA-TALL 2014 for Kap 1.2 Oppvekst og kultur

	Storfjord	Storfjord	Storfjord	Storfjord	K-gruppe 6 14	Troms 2014	Landet 2014
	2011	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING i kr.							
Pr. innbygger 1-5 år barnehage	119540	114264	115400	122699	137 976	135 441	129 446
Pr. innbygger gr.skole,SFO (inkl.skyss/leie av lokaler)	16986	17725	16733	16959	17 516	13 021	12169
Pr. innbygger 0-17 år barnevern	3991	8623	11094	12797	13 213	90637	8014
DEKNINGSGRAD							
Andel barn 1-5 med barnehageplass i %	89,7	87,9	91,1	92,5	89	93,4	90,2
Andel elever med spesialundervisning i %	17	11,8	12,4	9,2	10	8,8	8
Andel barn med barnevernstiltak 0-17 år	7	5,9	5,4	8,1 ...		...	4,8
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNADER i kr.							
Barnehage	160 219	161 049	158 839	155 938	181 553	178 799	178 088
Grunnskole,lokaler,skoleskyss	125 506	134 821	129 920	134 842	158 105	114 359	105 630
Gj. sn gruppestørrelse 8.-10.trinn -personer	8,6	7	9	12,8	9,1	12,1	14,4

11. Nye behov og tiltak fra 2016 – meldt inn fra avdelinger og tjenester:

Flg. nye tiltak innenfor Kap.1.2 er tatt med i Rådmannens budsjettforslag:

Tiltak som fører til reduserte utgifter		2015	2016	2017	2018
1	Omgjøre vedtak om 100 % søskenmoderasjon	200 000	200 000	200 000	200 000
2					
3					
4					
5					
6					
8					
9					

Flg. tiltak er ikke tatt med i Rådmannens budsjettforslag:

Tiltak som fører til økte utgifter		2015	2016	2017	2018
1					
2	Opprette 20 % konsulentressurs knyttet til Oppvekst og kulturretaten				
3	50 % lærerstilling Hatteng skole				
4	30 % lærerstilling Skibotn skole				
5					
6					
8					
9					

Budsjett – Helse- og omsorgsetaten

1.0. Konsekvensjustert budsjett 2016

Helse- og omsorgsetaten er jf Rådmannens budsjetttrundskriv tilført en nettoramme for 2016 på kr 55 269 598, rammen er ikke korrigert i forhold til at barnevernet er overført oppvekst, at ungdomsklubbene er overført forebyggende avdeling, Nav er også medregnet i denne rammen, samt at det er utført overførsel fra næring til forebyggende avdeling.

Konsekvensjustert budsjett for helse- og omsorg er i dag på kr 56 014 269. I konsekvensjustert budsjett er det tatt høyde for alle politiske vedtak om økning, reduksjoner og eventuelle organisasjonsmessige endringer. Videre er det tatt høyde for reduserte/økte statlige overføringer, samt for pris- og lønnsvekst, samt varslede endringer i pensjonskostnadene. I Rådmannens forslag (etter tiltak) ligger etatens ramme på kr 57 444 347,-

1.1. Forhold som har betydning for budsjett 2016

Statlige føringer tilført ramma:

- Styrkning av helsestasjonen og skolehelsetjenesten, kr 230 000
- Styrkning rus kr 101 000
- Styrkning brukerstyrt personlig assistanse, statlig overføring kr 89 283
- Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud (KAD), statlig overføring kr 430 000
- Oppgradering skole og omsorgsbygg, kr 182 000

Kommunale vedtak i 2015:

- Opprettelse av tre lærlingeplasser
- Utvidelse av flyktningkonsulent fra 50 % til 100 % stilling
- Opprettelse av 50 % stilling kommunepsykolog

Andre forhold:

- Lovpålagt helsetjenester i akuttmottak for flyktninger på Brennfjell
- Kr 560 000 er overført fra næring til forebyggende avdeling. Forebyggende avdeling skal ha oppfølgingsansvar i forhold til kommunens tilskudd VTA-plasser

1.2. Forslag til nye egenbetalingssatser

Rådmannens forslag innebærer en økning av egenbetaling med 2,7 %

Betalingsordning	Sats for 2015	Forslag til sats f.o.m 01.01. 16
Praktisk bistand	Kr	Kr
Inntil 2 G		<i>Vederlagsforskriften er gjeldende</i>
2-3 G	860,-	883,-
3-4 G	1 414,-	1 452,-
4-5 G	1 653,-	1 697,-
Over 5 G	2 513,-	2 580,-
Timesats (selvkost)	290,-	297,-
Matombringning		
Middag u/dessert	100,-	103,-
Middag m/dessert	113,-	116,-
Trygghetsalarm	275,-	282,-
Korttids- langtids og dagopphold		<i>Vederlagsforskriften er gjeldende</i>

2.0. Overordnet mål for Helse- og omsorg

Kommunestyret har vedtatt tre overordnede strategiske mål. Helse- og omsorgsetatens mål er koblet opp mot kommunens strategiplan:

- 1) Oppnå helhetlig styring innen 2015
- 2) Helse- og omsorg skal ha riktig kvalitet og tjenesteproduksjon innen 2016
- 3) Helse- og omsorg skal fremstå tilgjengelig, bruker- og innbyggerorientert hvor offentlighet og demokrati står i fokus

3.0. Avdelinger

3.1 Organisatoriske endringer

Ny struktur i etaten ble iverksatt fra og med 01.05.15, dette medførte:

- Reduksjon fra fire til to avdelinger; Behandlende avdeling og Forebyggende avdeling
- Det ble ikke tilsatt helse- og omsorgssjef, myndighet, ansvar og oppgaver ble fordelt og delegert til to avdelingsledere
- Det ble opprettet stilling som systemansvarlig
- Barnevernet ble organisatorisk flyttet til oppvekstetaten
- Fritidsklubbene ble organisatorisk flyttet fra oppvekst til forebyggende avdeling

3.2. Behandlende avdeling

3.2.1 Sykehjemsavdelingen

Sykehjemsavdelingen består av Åsen omsorgssenter (17 plasser) og Skibotn omsorgssenter (6 plasser). Skibotn omsorgssenter har vært vedtatt midlertidig stengt siden høsten 2012 og er det fremdeles. Åsen omsorgssenter har dermed utvidet med 2-3 ekstrarom for å ta av litt av trykket på plasser. Disse rommene er imidlertid ikke tilrettelagt som sykehjems rom.

Sykehjemsavdelingen ivaretar langtidsopphold i sykehjem i tillegg til korttids- og avlastningsopphold. Åsen mottar et stort antall utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten og pasienter som legges inn for observasjon av vakthavende lege. I tillegg driver sykehjemmet dagsentertilbud til hjemmeboende personer med demens en dag pr. uke. Sykehjemsavdelingen har eget institusjonskjøkken som også leverer mat til

hjemmeboende etter bestilling fra hjemmetjenesten. Mottakssentralen for trygghetsalarmer er på sykehjemmet og må betjenes av personalet der. BPA-tjeneste til én bruker ligger midlertidig under sykehjemsavdelingen. Her ytes det døgnkontinuerlige tjenester i en kommunal bolig.

3.2.2 Hjemmetjenesten, BPA.

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleie – inkl. kreftsykepleie, praktisk bistand (hjemmehjelp), hjelpemiddelformidling, trygghetsalarm, matombringing, omsorgslønn og avlastning utenfor institusjonen. Hjemmetjenesten tildeler og organiserer også praktisk bistand i form av vaktmestertjenester til eldre og uføre. BPA-tjeneste til en bruker vil fra 2016 bli organisert i hjemmetjenesten. Tjenestene gis til hjemmeboende i Storfjord kommune etter helse- og omsorgstjenesteloven.

3.2.3 Helse – legesenteret, helsesøster, jordmor og fysioterapeut.

Helsetjenesten på helsehuset består av lege/helsesekretærtjeneste, jordmor, helsesøster og fysioterapitjeneste og leverer tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Helsekartlegging i ordinært asylmottak i Skibotn ligger under helsestasjonen. I tillegg til kommunal fysioterapeut har Storfjord kommune driftsavtale med en privatpraktiserende fysioterapeut.

3.3. Forebyggende avdeling

3.3.1 Rusomsorgen og psykisk helse

Gir individuelle tjenester til brukere med rus/psykisk helseplager i form av samtaler, behandling, veiledning, praktisk bistand, etc. Er faglig ansvarlig for barnebolig som driftes av Aleris Ungplan. Tjenesten har også søkt og fått tilskudd fra fylkesmannen til ulike prosjekter; blant annet «Sosialpedagog i skolen» som har fokus på tidlig intervensjon og det forebyggende perspektiv i forhold til barn og unge.

3.3.2 Flyktningetjenesten

Ved utgangen av år 2015 er det 21 bosatte flyktninger i Storfjord kommune hvorav seks er familieegjenforente. Kommunen skal så snart som mulig og innen tre måneder etter bosetting, tilrettelegge introduksjonsprogram etter introduksjonsloven for den enkelte. Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv, og deres økonomiske selvstendighet. Fylkesmannen har nå et pågående tilsyn vedrørende kommunens forvaltning av introduksjonsloven. Det foreligger ikke resultat av dette tilsynet pr. i dag.

3.3.3 Omsorgen for utviklingshemmede

Ytes heldøgns omsorgs- og botilbud til brukere fordelt på to lokalisasjoner; Elvevoll og Engstadjordet, samt avlastningstilbud i Skibotn. I tillegg ytes det bistand etter helse- og omsorgstjenesteloven til brukere som ikke er tilknyttet døgnenhetene. Tjenesten har siden 2008 hatt et stort fokus på aktiv omsorg, noe som viser seg å ha god effekt på brukerens fysiske og psykiske helse.

3.3.4 Valmuen verksted

Valmuen verksted er et tilrettelagt arbeids- og aktivitetstilbud. Tilbudet gis til ulike arbeidstakere som har behov for tilrettelegging; utviklingshemmede, funksjonshemmede, mennesker med rus- og eller psykiske lidelser, flyktninger og andre som har særskilte behov. Hovedfokuset er på læring, mestring og utvikling av den enkelte, ikke på produktivitet og inntjening. Valmuen driver bruktbutikk, ulike verksteder og leverer av cateringtjenester internt og eksternt i kommunen. Valmuen drifter også møteplassene for eldre, samt gir tilbud om voksenopplæring til enkelte brukere.

3.3.5 Frivilligsentralen og fritidsklubbene

Storfjord Frivilligsentral drives av daglig leder, sentralen har egne vedtekter og et eget styre valgt av Formannskapet. Frivilligsentralen arbeider for å styrke og fremme frivilligheten i kommunen, engasjerer seg blant annet i arbeidet med den kulturelle spaserstokken, tv-aksjonen, møteplassene og oppfølging av frivillige organisasjoner. Frivilligsentralens mål er å skape møteplasser og være et naturlig knutepunkt og pådriver for alle typer frivillig innsats. Frivilligsentralen skal ha fokus på hele befolkningen, men det legges opp til en større satsning mot barn og unge i 2016.

Fritidsklubbene er organisatorisk underlagt Frivilligsentralen, dagleder har personal og økonomiansvar. Fritidsklubbene drives av to klubbledere og er lokalisert på Skibotn v/samfunnshuset og Hatteng flerbrukshall. Ungdomsklubbene gir tilbud til juniorer; fra 4.klasse til og med 7. klasse, ungdom; fra 8. klasse til og med fylte 17 år. Fritidsklubbene skal gi et variert tilbud på kveldstid, klubbene skal være rusfrie og et trygt og godt fritidstilbud til ungdommene i de aktuelle aldersgrupper. Deltakerne skal ha en medvirkning i forhold til innholdet og aktivitet som tilbys i klubbene.

3.3.6 Fritidskontaktordningen.

Forebyggende avdeling gjør vedtak og tildeler fritidskontakt for brukere 0-100 år, dette med unntak av barnevernet som gjør selvstendige vedtak. Det gis tilbud om individuell fritidskontakt, samt fritidskontakt i gruppe der dette er hensiktsmessig.

4.0. Hovedutfordringer i Helse- og omsorgsetaten

Det må tenkes nytt for å møte morgendagens omsorg på en bærekraftig måte. Kommunen må i større grad utvikle tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats, behandling og rehabilitering. Satsingen innen hverdagsrehabilitering, aktiv omsorg, velferdsteknologi og innovasjon i tjenesten må være prioriterte områder i årene framover. Samordning og samlokalisering av tjenester må også vurderes for å kunne drive tjenestene mer kostnadseffektivt.

Behovet for helse- og omsorgstjenester øker, samtidig er det knapphet på helse- og omsorgspersonell, 25 % av arbeidsstokken i Helse- og omsorg er over 55 år. Det må derfor også i større grad fokuseres på å rekruttere og beholde kompetanse. For å rekruttere og beholde kvalifisert personell må det blant annet iverksettes tiltak for å redusere uønsket deltid og få flere ansatte i hele stillinger.

Samhandlingsreformen ble innført 01.01.12. Oppbygging av helsetilbud i kommunen skulle skje over en fireårs periode. Intensjonen med reformen var blant annet at det skulle bli lettere å få helsehjelp lokalt, koordinering av behandling og oppfølging av kroniske lidelser skulle styrkes. Storfjord kommune har siden 2012 gjennomgått en stor nedmanning i hele helse- og omsorgsetaten, på tvers av samhandlingsreformens målsetting om å styrke helsetilbudene i kommunene.

Helse og omsorg erfarer at sykehuset skriver ut pasientene raskere, samt at terskelen for poliklinisk behandling er betydelig høyere nå en før reformen. Det er de sykeste som skal behandles i spesialisthelsetjenesten. Kommunen pålegges dermed et betydelig større ansvar, pasientene er ikke ferdigbehandlet når de er utskrivningsklare, den videre behandlingen foregår ute i kommunen. Dette medfører også at det kreves høyere grad av spesialisering og kompetanse i alle deler av helse- og omsorgstjenesten.

For å kunne imøtekomme det økende tjenestebehovet innenfor eldreomsorgen må det bygges ut tilstrekkelig antall sykehjemsplasser; her inkludert øyeblikkelig hjelp, korttidsplasser og avlastningsplasser. Det er et akutt behov for å heve kvaliteten i demensomsorgen. Det må bygges ny tilrettelagt skjermet enhet med 8-9 plasser. Som tabellen nedenfor illustrerer forventes det en betydelig økning i den eldste delen av befolkningen i de nærmeste årene.

Kolonne 1	2015	2017	2019	2021	2023	2025
40-49 år	242	231	250	236	232	238
50-59 år	282	258	253	260	262	264
60-69 år	323	347	327	297	298	290
70-79 år	149	170	201	248	267	290
80-100+ år	84	82	92	98	105	110
SUM	1080	1088	1123	1139	1164	1192

Tabellen viser aldersframskriving for planperioden og frem til 2025. Kilde SSB.

De lavere nivåene i omsorgstrappen må styrkes innenfor hjemmebasert omsorg. På sikt må det etableres et mellomnivå i omsorgstjenesten med natt tjeneste i hjemmetjenesten og/eller omsorgsboliger med døgnbemanning. I tillegg må det etableres flere dagsenterplasser for eldre med hensiktsmessige lokaler og utemiljø.

Det er nå opprettet et midlertidig akuttmottak for flyktninger med inntil 140 plasser på Brennfjell, dette krever at kommunen ivaretar behovet for akutt helsehjelp, samt helsekartlegging av flyktningene. Det er opprettet et helseteam som i samarbeid med legene ivaretar dette. Dersom flyktningene blir værende på akuttmottaket over lengere tid vil det utfordre også andre kommunale tjenester.

Flyktningssituasjonen er uavklart i hele Europa, og det er nå en stor tilstrømning av flykninger også til Norge. Kommunen har siden 2012 bosatt flyktninger. Storfjord må ta høyde for at det vil bli økt bosetting av flyktninger samt flere familieegjenforeninger i årene framover. Dette kan bli en utfordring blant annet med hensyn til å ha nok boliger tilgjengelig. Med en vellykket integrering, god skolering og god inkludering vil flyktningene kunne bli en stor ressurs i Storfjord samfunnet.

Antallet brukere innen rusomsorgen og psykisk helse er økt de siste årene. Økningen sees i forhold til brukere med lettere psykiske plager og likeså er antallet unge med behov for tjenester vesentlig økt. Økningen i forhold til unge brukere er bekymringsfull, og vil kunne skape store utfordringer for kommunen i fremtiden. Mange unge faller ut av utdanning og arbeid, i tillegg viser utviklingen at den største årsaken til uførhet er psykiske helseplager. Det vises også en tendens til at sakene blir mer omfattende og resurskrevende innen rusomsorgen med en økende tendens til slitasje i brukerens nettverk. Antallet eldre brukere med behov for sammensatte tjenester er også en utviklingstendens. Utfordringen ligger i å fremme en forsvarlig grad av sosial trygghet, samt bedre levekårene for vanskeligstilte.

Pr i dag har kommunen ingen akuttplass, bo- eller behandlingstilbud med døgnbemanning for mennesker med rus- og/eller psykisk helseplager. Dette er en utfordring for de som i tillegg har nedsatt boevne. Det er også en utfordring for deres familie og nærpersioner. En slik vesentlig mangel i den kommunale omsorgstrappen, kan igjen medføre større behov for behandling i spesialisthelsetjenesten eller gjennom andre mer komplekse og kostnadskrevenende tjenester i kommunal regi. Høye kommunale boligpriser holder også noen av kjernebrukerne utenfor boliger tiltenkt gruppen. Det er viktig å kunne sikre at den enkelte får bo selvstendig, og ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i felleskap med andre. Det er også en utfordring å

kunne sikre deler av brukerne en faglig forsvarlig hjembasert oppfølging med tanke på å forebygge sosiale problemer.

5.0. Tiltak og satsningsområder som vil påvirke resultatene

- Rus- og psykisk helseplan er påbegynt, ferdigstilles vår 2016
- Helhetlig bosetting- og integreringsplan er påbegynt, ferdigstilles vår 2016
- Folkehelseplan er påbegynt i tråd med Folkehelseloven som pålegger kommunene ansvar for forebygging og helsefremmende arbeid i alle samfunnssektorer
- Helhetlig og langsiktig kompetanseplan for å sikre rekruttering av fagpersonell er under utarbeidelse, interkommunalt samarbeid med Nord Troms kommunene.
- Videreføring av alternative turnusordninger i flere enheter
- Fortsatt fokus på jobbnærværet i etaten
- Fokus på full utnyttelse av data og fagprogram, samt vurdere nye løsninger, blant annet elektronisk arkiv

6.0. Tiltak 2016, rådmannens forslag

6.1. Tiltak som er lagt inn i Rådmannens budsjettforslag:

Tiltak lagt inn i budsjettforslaget:	Kostnad (kr)
Innføring nødnett - helsetjenesten	220 000
Ekstrahjelp og døgnpris, Sykehjemsavdelingen	385 822
Mobil profil omsorg (mobilt pasientjournal)	179 000
20 % merkantil ressurs Helse- og omsorg	96 523
50 % ruskonsulent	275 715
30 % stilling tjenesteleder, hjemmetjenesten/helse	194 060

Forklaring:

Innføring nødnett – helsetjenesten. Nødnettet er den nye sambandsløsningen for brann, politi og helsetjenesten som er under utbygging. Nødnettet skal erstatte det analoge helseradionettet. Innføringen i Nord-Norge er planlagt gjennomført februar/mars 2016, og store deler av kostnadene legges på kommunene.

Ekstrahjelp og døgnpris, Sykehjemsavdelingen. Det er nødvendig å leie inn ekstrahjelp i forbindelse med overbelegg på sykehjemmet. Ekstrahjelp må leies inn på timer hovedsakelig ettermiddag og helg. Kontinuerlig overbelegg medfører at vi ikke kan ta i mot utskrivningsklare pasienter fra Unn straks de meldes. Døgnpris er p.t. kr. 4 387,- Det stipuleres til 20 dager med døgnpris for 2016.

Mobil profil omsorg. Dette er en web løsning som gjør det mulig å ha med seg pasientjournalen ut på hjemmebesøk. Helsepersonell har tilgang til arbeidslister og tiltak, samt kan gjøre oppslag på de mest nødvendige pasientopplysninger, kunne skrive rapporter og dokumentasjon ute hos bruker. Mobil Omsorg brukes nå på kjente brukerflater, som f.eks. iPad. Løsningen gir økt fokus på pasientsikkerhet, bedre samhandling, effektivisering og kvalitet.

20 % merkantilressurs Helse- og omsorg. Etaten har totalt 50 % stilling merkantilressurs fordelt slik: 30 % i behandlede avdeling og 20 % i forebyggende avdeling. Etaten har stor saksbehandlingsmengde, høy grad av inn/ut skrivninger, samt ulike tjenester som utløser egenbetalinger, pasientregnskap etc. I tillegg er det kjent at helse og omsorgstjenestene i årene framover vil øke og bli mer komplekse, derfor bør det tilstrebes en gradvis opptrapping av merkantilstøtte i årene framover.

50 % ruskonsulent. Pr. i dag er det 50 % ruskonsulent i rusomsorgen/psykisk helse, dette er ikke tilstrekkelig for å yte forsvarlig helsehjelp til den aktuelle brukergruppen. I løpet av de tre-fire siste år har det vært føringer i rammetilskuddet som skulle tilsi økning i tjenestenivået på rusfeltet. Tjenestenivået er i stede tatt ned i Storfjord, dette har fått konsekvenser for brukerne og deres pårørende. Det foreligger bekymringsmelding fra kommunelege 1 i forhold til dette. Anbefalinger er å ha en 100 % stilling som ruskonsulent, dette for å kunne holde kontinuitet i tjenestetilbudet.

30 % stilling tjenesteleder, hjemmetjenesten/helse. Det er pr. i dag 70 % tjenesteleder i hjemmetjenesten/helse/BPA. Kommunen har ansvaret for utskrivningsklare pasienter som ikke er ferdig behandlet, og som i større grad krever koordinering og oppfølging. Dette kan ikke utføres av den utøvende daglige tjeneste. Det er nødvendig med økt tjenesteleder ressurs for å ivareta god og forsvarlig pasientsikkerhet. I tillegg er det nye krav og statlige føringer innenfor helse og legetjenesten som krever tett oppfølging.

6.2. Tiltak som ikke er lagt inn i Rådmannens budsjettforslag:

Meldte tiltak som ikke er lagt inn i budsjettforslaget:		Kostnad (kr)
Brannsikre arkivskap, Sykehjem/hjemmetjenesten		35 085
Gulvvaskemaskin, Sykehjemsavdelingen		50 332
Vedlikehold/kvalitetssikring av datasystem		40 000
Opprettelse av 50 % kommunepsykolog		140 042
Leie av to tjenestebiler, rusomsorgen/psykisk helse		160 000
Økning fritidskontakt		150 000

Konsekvenser:

- 1) Brannsikre arkivskap.** Arkivskapene som nå er på sykehjemmet og i hjemmetjenesten har ingen brannbeskyttelse og er dermed ikke godkjent.
- 2) Gulvvaskemaskin, Sykehjemsavdelingen** Gulvene er svært slitt og dette gjør det ekstra belastende å utføre renholdet. Konsekvensene ved ikke å anskaffe gulvvaskemaskin er slitasje og merbelastning på renholderne.
- 3) Vedlikehold/kvalitetssikring av datasystemer.** Data- og fagsystemer er ferskvare og må oppgraderes jevnlig til nye utbedrede versjoner. Konsekvensene ved manglende kvalitetssikring/gjennomgang av fagsystemene kan medføre mangelfull utnyttelse av systemene, samt risiko for at det ikke er oppdatert i henhold til avtaler og regelverk som igjen kan medføre merkostnader.
- 4) Opprettelse av 50 % kommunepsykolog.** Opprettelse av kommunepsykolog ble vedtatt i kommunestyret den 30.04.15. I Rådmannens budsjettforslag er kommunepsykolog tatt ut. Kommunen får statligtilskudd på kr 260 000, kommunens kostnad er ca kr 140 000 for år 2016. (kommunen kan få tilskudd i inntil 6 år, tilskuddet reduseres for hvert år) Kommunalpsykolog blir lovpålagt fra 2020.

Konsekvenser med ikke å opprette denne stillingen er manglende psykologkompetanse i helse og omsorgstjenesten. Formålet med stillingen var i hovedsak å bidra til å styrke den samlede kommunale arbeide innen psykisk helse- og rusfeltet, herunder forebygging og tidlig intervensjon.

- 5) **Leie av to tjenestebiler, rusomsorgen/psykisk helse.** Tjenesten disponerer i dag to små og gamle biler, samt sambruk rundt en toseters varebil med hjemmetjenesten. Bruken av disse bilene fordeler seg på rus, psykisk helse, flyktningkonsulent, hjelpemiddelkontakt, tjenesteleder og leder frivilligsentralen. Dvs. at åtte personer i utadrettet tjeneste har disponibelt tre biler. Bilene er dårlig egnet til både å ha passasjerer med seg, men er også dårlige til å ta seg frem på vinteren. Ansatte er avhengige av å kunne dra ut i all slags vær og føreforhold på lik linje med hjemmetjenesten. Ansatte gir tilbakemeldinger om at de er utrygge under kjøring på grunn av bilenes manglende robusthet og sikkerhet. Mange av brukerne har ikke ordnede forhold med tanke på brøyting og strøing. Det er behov for femseters biler med firehjulstrekk.
- 6) **Økning fritidskontakt.** Det er økt behov for fritidskontakter i tjenesten, både over for eldre, flyktninger og innen rus/psykisk helse. Med hensyn til at det skal satses mer på hjemmebasert omsorg, bør denne del av omsorgstrappen styrkes. Det bør legges det inn en forventet kostnadsøkning i økonomiplanperioden. Konsekvensene av ikke å øke budsjettet kan medføre overskridelse av budsjettet.

7.0. Tiltak i investeringsbudsjettet som berører kap. 1.3 spesielt

Tiltak	Forklaring	Sum
Nytt tak, Sykehjemsavdeling Åsen	Taket lekker på flere steder	1 000 000
Ventilasjonsanlegg, gammel del Åsen	Anlegget fungerer dårlig	400 000
Oppgradering It, samlet post for Hatteng skole og Åsen omsorgssenter	Dårlig nettforbindelse og gammelt datautstyr	200 000
Utvidelse vaktrom bolig Elvevoll	Frigjøre en leilighet for utleie til beboer med behov for døgntilsyn	600 000
Innkjøp av ni seters buss	Det er nødvendig med to 9 seters busser i etaten. Pr. i dag er det bare en buss som er i god nok sikkerhetsmessig stand.	600 000
Oppgradering skole/omsorgsbygg, samlet post	Øremerket beløp til oppgradering av skole og omsorgsbygg	182 000

8.0. Eksterne samarbeidsavtaler

Samarbeidspartnere	Kommentar
Aleris Ungplan & Boi	Drifter barnebolig for Storfjord kommune
Lyngsalpan vekst	Varig tilrettelagt arbeidsplasser, vask av tøy og utkjøring mat/post
Skibotn rehabilitering	Samarbeidsavtale, bassengleie
Interkommunalt legevaktsamarbeid	Samarbeidsavtale med Balsfjord kommune fra 01.01.15
Øyeblikkelighjelp døgntilbud (KAD)	Samarbeidsavtale med Balsfjord kommune fra 01.07.15.
Krisesenter Tromsø og omegn	Samarbeidsavtale jf. Lov om krisesenter
UNN, DPS	Samhandlingsreformen
NAV	Samarbeidsavtale

9.0. Hovedtrekk i Storfjord kommunes folkehelse – pr. okt 2014

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid.

Temaområdene er valgt med tanke på mulighetene for helsefremmende og forebyggende arbeid. Indikatorene tar høyde for kommunens alders- og kjønns sammensetning, men all statistikk må også tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke entydig forskjellig fra landsnivået.

Levekår

- Andelen med videregående eller høyere utdanning er ikke entydig forskjellig fra landsnivået.
- Kommunen er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet når det gjelder andelen barn (0-17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt. Lav inntekt defineres her som under 60 % av nasjonal medianinntekt.

Miljø

- Andelen personer som får vann fra vannverk som både har tilfredsstillende resultater mht. E. coli og stabil drikkevannsleveranse ser ut til å være høyere enn landsnivået. Statistikken gjelder den delen av befolkningen som får vann fra rapportpliktige vannverk.

Skole

- Frafallet i videregående skole er ikke entydig forskjellig fra landsnivået. Frafall er en viktig folkehelseutfordring i hele landet.
- Andelen 5.-klassinger som er på laveste mestringsnivå i regning er høyere enn i landet som helhet.

Levevaner

- På kommunenivå finnes det lite statistikk på levevaner som kosthold, fysisk aktivitet, bruk av tobakk, alkohol og rusmidler. I folkehelseprofilen finnes data på røykevaner og overvekt blant kvinner ved svangerskapets begynnelse. Dette kan si noe om levevaner i hele kommunens befolkning. Indikatorene under temaområdet helse og sykdom kan også indirekte gi informasjon om levevaner i befolkningen.

Helse og sykdom

- Forventet levealder for kvinner er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet. Forventet levealder beregnes ut ifra dødelighetsrater de siste 15 årene.
- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på sosiale helseforskjeller i kommunen målt som forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper.
- Andelen med psykiske symptomer og lidelser i alderen 15-29 år er ikke entydig forskjellig fra landsnivået, vurdert etter data fra fastlege og legevakt.
- Andel som legges inn på sykehus med hjerte- og karsykdom er ikke entydig forskjellig fra landsnivået.

Kilde: Folkehelseinstituttet

10. Kostra-tall for kap 1.3

	Storfjord	K-gr 6	Troms	Landet u/Oslo
Prioriteringer	2014	2014	2014	2014
Nettodriftsutgifter pr. innbygger i kr, kommunehelsetjenesten	3 622	4 873	2 581	2 317
Nettodriftsutgifter pr. innbygger i kr, i pleie- og omsorg	21 810	28 273	18 094	16 409
Institusjoner(f253+261) i %andel av netto driftsutg til plo	44	54	46	45
Tjenester til hjemmeboende (f254) i %andel av netto driftsutg	52	43	50	50
Produktivitet/Enhetskostnader kommunale institusjoner				
Korrigerte brutto driftsutg, institusjon pr. kommunal plass	886 591	1 070 001	1 057 287	1 028 644
Produktivitet/enhetskostnader for hjemmetjenester				
Korrigerte brutto driftsutg, pr. mottaker av hjemmetjenesten kr	296 829	225 929	257 132	239 657
Personell				
% Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning	80	74	74	75
% Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning fra høyskole/universitet	43	30	35	34
% Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning fra v.g.s	37	44	39	41

11. Budsjettkommentar – NAV

NAV Storfjord kommunal del viderefører drifta på samme nivå i 2016.

Det er imidlertid viktig å gjøre oppmerksom på flg. forhold:

De kommunale årsverkene i sosialtjenesten (NAV kommune) bør økes med 30 prosent f.o.m. 2016. Oppgaven gjeldsrådgivning for innbyggere i kommunen ble overført NAV kommune i 2014, uten at hele stillingshjemmelen fulgte med. Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsetaten pålegger kommunene å dimensjonere tjenesten slik at den har tilstrekkelig kapasitet. Tjenesten reduserer i mange tilfeller behovet for økonomisk sosialhjelp hos brukere med gjeldsproblemer. NAV Storfjord erfarer at gjeldsrådgivertjenesten har et betydelig større omfang enn det en 20 % ressurs utgjør. Dette medfører at andre sosialtjenesteoppgaver får uforsvarlig lang saksbehandlingstid, og kvaliteten på oppfølgingsarbeidet som skal forebygge sosiale og økonomiske problemer går ned. Kommunen bosetter flyktninger, og dette har også medført økt trykk på kommunale tjenester i NAV (sosialtjenesten).

Stortinget har i 2015 vedtatt en lovendring som innebærer at NAV-kontorene har plikt til å stille vilkår om aktivitet ved tildeling av økonomisk sosialhjelp. Arbeidet med å stille vilkår krever også mer oppfølging av sosialhjelpsmottakere og et tettere samarbeid med arbeidsplasser i kommunen. Økte ressurser i sosialtjenesten kan spare kommunen for utgifter til sosialhjelp og kommunen vil kunne få utført nødvendige vedlikeholdsoppgaver e.l. fra mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Å øke gjeldsrådgiverstillingen med ytterligere 30 %, vil sannsynligvis være et kostnadsbesparende tiltak pga. økt kvalitet og kapasitet på den økonomiske rådgivningen, som igjen reduserer utbetaling av økonomisk sosialhjelp. NAV erfarer at manglende oppfølging av brukere med gjeldsproblemer øker sosialhjelpsutbetalingene.

Budsjett – Næring

Budsjettramme 2016: 3 501 481,-

Status

Næringsenheten vil i 2016 bli bemannet med en ny rådgiver innen jord, skog, fiske og utmark. Samtidig sies det interkommunale samarbeidet om felles skogbrukssjef i Nord Troms opp, samt kjøp av jordbruks tjenester fra Balsfjord.

Nærings- og utviklingsrådgiver arbeider utadrettet mot næringslivet i kommunen, samt med et bredt spekter av utviklingsoppgaver. I tillegg arbeides det videre med eksternt finansierte prosjekter innenfor reiseliv og internasjonalt samarbeid gjennom internasjonal koordinator og samarbeidet med Visit Lyngenfjord.

Storfjord kommunes deltakelse i Småkommune-programmet søkes videreført i 2016. Finansieres eksternt med midler fra Troms fylkeskommune (TFK)

Ekstern finansiering av prosjekt «Inn på tunet» ble avsluttet i 2014. Dette er et svært vellykket samarbeidsprosjekt med gode resultater. I 2015 ble prosjektet finansiert av fondsmidler. Dette foreslås videreført i 2016.

Utgifter til Nord-Troms plankontor har hittil vært budsjettert på næringskapitlet. Prosjektet om felles plankontor avsluttes 31.12.15. Kommunen forsøker nå å rekruttere ny kommuneplanlegger. Rådmannen ønsker at denne stillingen blir underlagt plan- og driftssjefen, og er budsjettmessig overført kap. 1.6 for 2016.

Arbeidet med å realisere Nordkalottsentret på Skibotn har startet. Det pågår nå diverse ombygginger. Det tas sikte på innflytting i første halvdel av 2016.

Nye tiltak:

- Midlertidig overflytting av 35 % kultur-konsulentstilling til arbeid med prosjekt «Småkommuneprogrammet». Dette prosjektet finansieres med eksterne midler fra TFK i forbindelse med småkommune-satsinga.
- Midlertidig overflytting av 10 % stilling i Driftsetaten til arbeid med infrastruktur/ satsning på boligutbygging og tilrettelegging for næringsarealer i forbindelse med prosjekt «småkommuneprogrammet».
- Det er vedtatt å opprette stilling som rådgiver innen jord, skog, fiske og utmark.

- Inn på tunet-prosjekt videreføres i 2016 ved bruk av fondsmidler.

Plan- og driftsetaten, Kap. 1.6 og 1.7

Budsjettforslaget for 2016 har også i år gjennomgått en revisjon i forhold til det som er inne i økonomiplanen for kapittel 1.6 og 1.7.

1. Generelle og gjennomgående mål for Plan- og driftsetaten

Forvalte ressursene innen sektoren på en målrettet og økonomisk måte.

Ha et fokus på en helhetlig og inkluderende ledelse hvor en også har fokus på medbestemmelse og mulighet for påvirkning.

Levere gode tjenester til innbyggerne med riktig kvalitet innenfor våre tjenesteområder.

Bli mer innbygger- og brukerorientert samtidig som vi synliggjør for disse hva som kan forventes av vår avdeling.

Holde den ansatte faglig oppdatert med kompetanseheving innen sine ansvarsområder.

Holde seg til vedtatte økonomiske rammer samt andre målbare mål for avdelingen.

Være pådriver for et mer tverrfaglig arbeid mellom etatene for å skape synergier og mer effektive tjenester.

Legge til rette for arbeid i «sykeperioden». Være mer proaktiv med hensyn til oppfølging av sykemeldte. Kommunens IA – mål for 2014: Sykefravær under 7 %

2. Status

Kravene til kommunal saksbehandling er som vi vet skjerpet i lovverket. Generelt er det begrenset med midler til kursing av ansatte i kommunen. Våre ledere og saksbehandlere har derfor lite opplæring i lovverket. Da det i tillegg har vært stor utskifting av ansatte på plan- og drift forsterkes behovet for denne typen opplæring. Her går det derfor mye på selvlæring, og det vi får gjennom gratiskurs via f.eks. Fylkesmannen.

Året 2015 startet bra, og vi fikk tatt unna en god del saker. Vi var da bemannet med en ingeniørressurs mer enn det vi er pr. d.d. Denne bemanninga varte frem tom. juni måned. Fra

og med juli måned mista vi denne, og siste halvår bærer preg av dette med opphoping av saker og økt sykefravær. I budsjettforslaget i år er det derfor foreslått en ny hel ingeniørstilling og en fast ny sekretærstilling.

Vi har ikke i budsjettet for 2016 ikke tatt noe ned på personell, og heller ikke for generell drift. Med det nivået som her er foreslått er det et minimum for å holde en forsvarlig drift. Det vil med det som her er lagt frem for 2016 ikke være økonomisk handlingsrom for så mye uforutsette utgifter.

I budsjettet for 2016 er det ikke lagt opp til noe forebyggende vedlikehold, men kun «brannslukking». Det er ikke tatt hensyn til prisstigninger og lønnsøkninger. Budsjettene fra tidligere år er med få unntak blitt videreført.

I forkant av arbeidet med budsjett 2016, har det også i år vært sett på fordeling av vaktmesterressurser ut på de ulike ansvarene. Dette har medført at vaktmesterressursene er fordelt ut med ulike prosentsatser på de ulike arbeidsoppgavene som etaten driver. Dette vil være et veiledende tall, og det vil alltid være slik at ressursfordeling i forbindelse med oppgaveløsning skjer ut i fra behov. Men sett gjennom hele året i sin helhet vil fordelingen jevnes ut.

3. Hovedutfordringer

En av hovedutfordringene som kommunen har er driftsmessig å ivareta investert kapital innenfor bygg og anlegg.

Det må settes av ressurser til å utarbeide en vedlikeholdsplan for alle kommunale bygg. Var også inne som en plan for 2015, men av kapasitetshensyn er denne ikke blitt gjennomført. Det er viktig at kommunen og bevilgende myndighet får kjennskap til de utfordringene som ligger foran oss i forhold til etterslepet av vedlikehold på kommunale bygg og anlegg. Vedlikehold av både bygg og anlegg viser seg over flere år å ha vært en salderingspost. En vedlikeholdsplan, som da vil være et overordnet dokument, skal knytte til seg underliggende planer for hvert enkelt bygg eller anlegg. Her er det også en omfattende kartlegging som må til for å få et bilde av hvert enkelt bygg.

Driftsbudsjettet må på sikt oppjusteres gjennom økte rammer. Det er etter flere år med lite handlingsrom få muligheter igjen for interne omdisponeringer og å møte forhold som kommunen ikke kan påvirke. Det er ikke lagt til grunn i budsjettet noen økte utgifter som f. eks. prisstigning, og det gjør det er krevende ved for eksempel kjøp av varer og tjenester. Vi er også engstelig for den belastningen personellet får med minimal bemanning og økte krav.

En annen utfordring er personellsituasjonen i etaten. De aller fleste i plan og driftsetaten har ikke mer enn 2-3 års fartstid, foruten renholdere og vaktmestere. Høy «turnover» av personell påvirker kontinuiteten og evner til å levere effektivt og kvalitetsmessig, da nye ansatte må bruke tid til å sette seg inn i nye oppgaver. Det er derfor fortsatt noe etterslep av saker fra tidligere. I 2016 vil vi dessverre fortsatt måtte møte på disse utfordringene.

Det er i plan og driftsetaten et bredt spekter av arbeidsoppgaver, og i tillegg er det stor grad av publikumskontakt med innbyggere og andre etater. Vi kan nevne midlertidige kartforretninger, arealplaner, reguleringsplaner, vann og avløp, vedlikehold, kommunale bygg, kommunale veier, prosjektstyring, investeringer, brannteknisk, renholdstjenester, vaktmestertjenester etc.

En utfordring er at kommunen henger etter med digitalisering av reguleringsplaner, arealplaner og eget ledningsnett. Dette medfører at saksbehandling høyt ressursbruk, det skapes usikkerhet hva som gjelder når det skal gis tillatelser o.l i forhold til om dokumenter i saken bygger på det som er oppdatert. Flere av disse digitaliseringsprosjektene er derfor lagt inn i investeringsprogrammet for 2016-2019 med mål om forenkling, kvalitetsforbedring og effektivisering.

Plan- og driftsetaten er i mange sammenhenger kommunens «ansikt utad» og som bidrar for å tilrettelegge for utvikling i kommunen. Til tross for krevende arbeidssituasjon, stor publikumskontakt, leveranser av støttetjenester og det å følge opp en stor oppgaveportefølje, vil plan og driftsetaten fortsatt gjøre sitt til en positiv utvikling og forbedret omdømme.

4. Rådmannens budsjettforslag for Plan- og drift

4.1 – Hovedoversikt driftsbudsjett 2015

Driftsbudsjettet, kapittel 1.6 og 1.7, ligger som eget vedlegg (1).

4.2 Nye tiltak som er tatt med i rådmannens budsjettforslag

Tiltakene er beregnet for 2016. De som er listet opp har effekt f.o.m. 1. januar

	2016
Kapittel 1.6 og 1.7 som gir <u>reduerte utgifter</u>	-1 296 000
672.332.16511. Salg av steinmasser fra Njallevoupio	-500 000
775.261.16302. Leie av resten av omsorgssenteret for Aleris	-796 000

	2016
Kapittel 1,6 og 1,7 som gir <u>økte kostnader</u>	763 150
650.339.10100 Nye brannkonstabler i Skibotn	31 150
650.339.11500. Kompetanseheving brannkonstabler	120 000
650.339.11954. Drift av det nye nødnettet	200 000
662.345.11300. Drift av UMS varslingsystem	30 000
710.222.12301. Statlige overføringer ifm statsbudsjettet	182 000
650.339.11203. Diverse sikkerhetsutstyr til konstabler	200 000

5. Opplysninger om tjenestene

5.1 Kommunale veier

Vintrene i nord varierer, og for vinteren 2015 fikk vi erfare dette. Som følge av mye snø fikk vi en god del overskridelser på brøytebudsjettet. Sommervedlikeholdet ble i budsjettet for 2015 redusert med kr. 135.000,-. For å ta denne tilbake, og øke noe på denne posten, er det for 2016 et forslag, da som et klikketiltak, å ta denne inn med kr. 500.000. Da som et tillegg til nåværende budsjettpost på kr. 165.000,-. Det vil si at vi for 2016 har en ramme for sommervedlikehold på kr. 665.000,-

Det har også i 2015 vært brukt lite midler på vedlikehold av kommunale veier. Generelt er det flere veier som burde vært rusta opp, da standarden er i ferd med å bli enda dårligere etter gjentatte høyvinger over år. Flere steder er det ikke tilstrekkelig med nytt topp dekke, men store deler av veikroppen må oppgraderes.

Kommunale veier ligger også inne i investeringsprogrammet for 2016-2019..

5.2 Vann og avløp

Det er fremdeles strekninger på vannledninger som har store utfordringer i forhold til lekkasjer. Det har flere ganger også i 2015 vært utrykninger når det gjelder å reparere ulike lekkasjer. Her kan det spesielt nevnes strekninger på Vestersia. I 2015 har vi imidlertid reparert et strekk på ca 500 m med nye rør i området Stubbeng. Det vil måtte forventes at det også i 2016 må gjøres reparasjoner på ledningsnettet.

Mattilsynet hadde i 2013 befarings på vannverkene i indre del av Storfjord og Elvevoll. Det kom krav om at kommunen må varsle om kokepåbud når UV-intensiteten ikke er høy nok. Dette skjer gjerne i forbindelse med store nedbørsmengder. Kommunen har ved flere anledninger også i 2014 måttet varsle om kokepåbud.

For å forbedre kommunens varsling er det tatt i bruk UMS varsling med tekstmeldinger. Denne er gunstig å bruke, men en ser utfordringen med de som ikke er på digitale plattformer. Det er i 2015 sendt ut flere UMS-varslinger som tekstmelding til innbyggere når kokepåbud innføres.

Avgiftsnivået for vann og avløp (VA):

Avgiftene ble redusert noe for vann og avløp i 2015. Forslaget som er lagt inn er å holde avgiftsnivået på tilnærmet samme nivå som 2015. Dette gjøres ut fra beregninger av selvkost. Det er over året et betydelig arbeid som legges ned knyttet til VA-nettet. I kombinasjon med at det er mye gammelt og utdatert VA-nett, vil også økende grad av ekstremvær med de utfordringene som dette medfører for VA være en usikkerhetsfaktor i årene som kommer.

I investeringsplanen for perioden 2016-2019 er det mange prosjekter som ligger inne under VA- området.

5.3 Kommunale bygg

Regulativet for utleie av kommunale bygg er vedtatt.. Herunder skal all utleie av kommunale bygg skje i regi av Storfjord kommune. Regulativet vil også omfatte kommunale idrettsbygg

og alle andre lokaler som kommunen eier. Inkludert i dette reglementet er også nøkkelhåndtering, booking etc. Informasjon og opplæring ut til de berørte er også viktig.

Det ble startet et arbeid knyttet til å holde kontroll med inventaret byggene i.f.m. utleie. Her har det vært en del møter med lag og foreninger. Arbeidet med å få til en avtale er av kapasitetshensyn ikke sluttført.

Etter brannen av Valmuen verksted i oktober 2014 iverksatte kommunen i lag med forsikringsselskapet en midlertidig flytting av brukere og ansatte til Vestersiasenteret som tjenestested. Som følge av dette er bygget blitt oppgradert til tjenesteformålet.

Generelle vedlikeholdsoppgaver for kommunale bygg er fremdeles lagt på et minimum med bakgrunn i begrenset økonomisk handlingsrom. Unntaket er for branntekniske oppgraderinger, som det er mange av etter år med lavt fokus innen dette området, og som da har medført flere avvik og varslinger om stenging av bygg inntil avvik er lukket.

Det er fra tidligere gjort vedtak i kommunestyret på salg av boliger. Samtidig er det pågående samarbeid mellom Storfjord kommune, Husbanken og private aktører om bygging av leiligheter ut i fra «Hamarøy-modellen». Første bygg knyttet til «Hamarøymodellen» sto klar i november 2015. Salget av kommunal bolig ble stoppet da flyktning situasjonen tilsa at vi hadde behov for denne selv.

«Hamarøymodellen» innebærer at Husbanken og byggherre finansierer boligene, og prosjektet omtales som et *boligpolitisk kinderegg*, fordi kommunen får nye boliger uten å øke kommunens boligmasse og uten økte driftsutgifter. Hovedmålene er å

- Skaffe flere boliger
- Legge til rette for tilflytting, rekruttering og inkludering

Dette åpner for salg av kommunale boliger, som igjen er med på å redusere kommunens fremtidige utgifter til vedlikehold.

5.4 Oppmåling

Det gjenstår en del midlertidige kartforretninger som ikke er fullført innen gitte frister. Ferdigstillelse i arbeidet vil ha fokus i 2016.

Det har også i 2015 vært en midlertidig omplassering av 50 % stillingsressurs fra IT-avdelingen over til plan- og driftsavdelingen. Dette gjelder ressurs for kart og oppmålingstjenester. Denne ordningen har fungert godt og derfor foreslås det videreført i 2016.

For planarbeid/oppmåling ligger det inne i investeringsprogrammet kr. 200 000,- til digitalisering av reguleringsplaner.

5.5 Feiing, brann og redning

Storfjord kommune er i henhold til Brann- og eksplosjonsvernloven og Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen pålagt å ha et brannvesen som skal være innsatsstyrke i forbindelse med brannsituasjoner og bistå med innsats ved andre akutte ulykkessituasjoner. Kommunens oppgaver etter brannvernlovens § 11 kan helt eller delvis overtas av et annet brannvesen, jf. § 15. Kommunene skal sikre at brannvesenet er organisert og bemannet med personell som har tilstrekkelig kompetanse i forhold til de oppgaver de er tillagt.

Storfjord kommune har inngått et samarbeid med Tromsø kommune om brann- og feiertjenester i 2013.

Formålet med samarbeidsavtalen mellom Storfjord kommune og Tromsø kommune skal sikre at Storfjord kommune har en tilfredsstillende brannordning (dokumentasjon). Avtalen er basert på de krav som følger av dagens Brann- og eksplosjonsvernlov. Brannordningen skal ta utgangspunkt i kartlagte risikoer i Storfjord kommune og dimensjoneres deretter.

Før utløpet av hvert kalenderår skal det utarbeides et forslag til forebyggende plan over neste års brannforebyggende aktivitet i kommunen. Forslag til plan utarbeides av forebyggende avdeling i Tromsø Brann og redning.

Storfjord brann og redning leverer lovpålagte tjenester. For å ivareta brannvesenets oppgaver kreves lovpålagt utdanning. Det har blitt gjennomført et grunnkurs for konstabler i 2015 og et kurs for utrykningsleder. For 2016 er det satt opp en opplæring for en utrykningsleder i tillegg.

I tillegg er det lagt inn budsjettmidler for gjennomføring av lovpålagte øvelser for brannmannskapene.

Feiertjenesten

Tromsø Brann og redning skal utføre de arbeidsoppgaver som Storfjord kommune er pliktet til gjennom kap. 7 i Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn.

Lokale forskrifter:

Lokale forskrifter skal politisk behandles med vedtak før de settes i verk. Det er derfor lokale forskrifter som danner premisser for praksisen for kommunens feiing. Den 1.1.2007 ble det innført behovsprøvd feiing og fra samme dato innførte Storfjord kommune lokal forskrift for feiing og tilsyn (*FOR 2006-12-13 nr 1691: Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, Storfjord kommune, Troms*).

Denne forskriften er hjemlet i brann og eksplosjonsvernloven § 28 og i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 7-3.

Lokal feierforskrift skal behandles i kommunestyret innen utgangen av 2014.

Praktisering av feiing kontra avgiften på utført feiing i lys av selvkostprinsippet:

Forskriften åpner for at kommunen kan feie piper ut fra behov, men som minimum hvert 4. år. Kommunestyrets vedtatte lokale forskrifter åpner for at gebyr innkreves selv om feiing og tilsyn ikke utføres hvert år for alle husstander, samt i følgende tilfeller:

1. Feier ved inspeksjon av fyringsanleggets røykkanaler har funnet at feiing ikke er nødvendig
2. Feier etter varsel og ved oppmøte til fastsatt tid, ikke har tilfredsstillende adgang til fyringsanlegg, fordi eier eller leietaker ikke har vært til stede, eller lagt forholdene til rette for adkomst til fyringsanlegget.

3. Kommunen har etablert ordning med periodevis (årlig) innkreving av gebyr med hensyn til et rasjonelt innkrevingssystem, og at lovbestemt feiing og tilsyn foregår etter en rullerende plan.

Dette er utgangspunkt for praktisering av feiing.

Selvkostprinsippet:

Feiertjenesten gir en merkostnad for kommunen, og derfor er alle kostnader som er knyttet til produksjon av denne tjenesten tatt med i beregningen av gebyrgrunnlaget for tjenesten.

Regnskapsoversikt viser kostnader og inntekter og oversikt over dekningsgrad synliggjør det som ligger til grunn for gebyrberegningen. Dekningsgraden siden 2007 har svingt.

For 2008 er dekningsgrad stipulert ut i fra regnskap og etter beregningsmodell for 2007.

Ved å se til innkreving av gebyr på feiing har kommunens dekningsgrad vært som følger:

År	Dekningsgrad
2007	65,6 %
2008	61,8 %
2009	108 %
2010	155 %
2011	257,1 %
2012	79,1 %
2013	75,9 %
2014	99,2 %

Dekningsgraden i 2007, 2008, 2012, 2013 viser et underskudd, mens det i perioden 2009-2011 har gitt overskudd. 2014 gikk stort sett i balanse. Det ble da ikke gjort noen avsetning, og kommunen har ikke etablert fond innen dette området. Ideelt skulle overskuddet inn som fondsavsetninger for å kunne imøtekomme svingninger i inntekter og utgifter. Dog vil dette området ha mindre omfang enn for andre selvkostområder.

Storfjord kommune vil kreve inn feiegebyr iht. avtalen med Tromsø kommune, kr 340 290 eks mva. I tillegg legges administrasjonskostnader inn i gebyrgrunnlaget, dette iht. selvkostprinsippet.

Rådmannen har satt fokus på å få oversikt over området feiing og sette dette i system sammen med Tromsø brann og redning.

6. Investeringsprogrammet for 2016 - 2019

Fullstendig versjon av investeringsprogrammet er vedlagt.

Vi har, klok av skade, forsøkt å budsjettere med investeringstiltak som gjennomføres uten at vi beslaglegger egne ressurser. Dette da vi sliter med å få dagene til å gå i hop driftsmessig med den bemanningen vi har nå satt opp mot de oppgavene vi har. Erfaringene er at de prosjekter der vi bruker eget personell til utførelse mange ganger blir forskjøvet i tid pga. kapasitetsmangel.

På slutten av året vil man da forsøke å avslutte så mange prosjekter som mulig, men ikke alle lar seg realisere. Prosjekter må da overføres til nytt år med følgende budsjettregulering.

Det er mange prosjekter også i 2016. Den største er oppbygging av Valmuen verksted, utvidelse av Oteren barnehage, nytt tak Åsen omsorgssenter og brannteknisk kommunale

bygg. Oteren barnehage ble forskjøvet over til 2016 da vi ikke fikk inn noen tilbud på prosjektet som var ute på anbud. Tak Åsen ble utsatt i påvente av det nye resurssentrert som var vedtatt bygd. Ellers har vi flere prosjekter eller investeringstiltak på rundt en mill. Totalen for hele 2016 er på kr. 23.685.000. Valmuen gjenoppbygging er en forsikringssak.

I tillegg til investeringsplan for økonomiplanperioden frem til 2019, er det også flere prosjekter som det er behov for å realisere, men som ikke er tatt med i planperioden på grunn av kommunens økonomiske situasjon. Flere investeringstiltak er ført over på et notat som beskriver «Investeringstiltak som ikke er tatt med i planperioden».

Som vedlegg til tekstdelen ligger korte beskrivelser av alle investeringsprosjektene. Denne ligger inne i investeringsprogrammet for 2016-2019.